

Manažerské shrnutí obsahu návrhu věcného záměru zákona o zapsaných znalcích

Obecný úvod:

Cílem předkládaného návrhu věcného záměru zákona o zapsaných znalcích, který je předkládán na základě Plánu legislativních prací vlády na rok 2011, je nahradit stávající právní úpravu znalecké a tlumočnické činnosti provedenou zákonem č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, která již vzhledem k době její přijetí a současným poměrům nevyhovuje.

Navrhovaná právní úprava se zaměřuje na změnu celkové koncepce nabytí oprávnění vykonávat činnost znalce, stanovení objektivních podmínek pro získání oprávnění k výkonu této činnosti, vytvoření Centrálního registru znalců a znaleckých ústavů, zvýšení dohledu nad výkonem této činnosti a na úpravu podmínek pro pozastavení a zánik práva tuto činnost vykonávat.

Centrální registr znalců a znaleckých ústavů, který povede Ministerstvo spravedlnosti, by měl sloužit k lepší kontrole výkonu znalecké činnosti. Součástí Centrálního registru by měl být taktéž Registr znaleckých posudků, který by nahradil současný nevyhovující systém vedení deníku v listinné podobě.

Dále se taktéž navrhuje zavést povinnou vstupní zkoušku. Zkouška by měla být zaměřena na ověření znalosti tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení, právního postavení znalce a znaleckého ústavu v řízeních před orgány veřejné moci a náležitostí vyhotovení znaleckého posudku. Zkouška se bude skládat prostřednictvím webové aplikace Ministerstva spravedlnosti přístupné prostřednictvím internetu.

V oblasti dělení znalců a znaleckých ústavů bylo navrženo pozměnit dosavadní strukturu znalec / znalecký ústav zapsaný v prvním oddíle seznamu / znalecký ústav zapsaný v druhém oddíle seznamu na novou strukturu znalec / znalecký ústav. Dosavadní znalecké ústavy zapsané v prvním oddílu by měly být zapsány jako „znalec“ v registru znalců.

Strukturovaný přehled obsahu věcného záměru zákona:

1) Centrální registr znalců a znaleckých ústavů

- bude veden v elektronické podobě Ministerstvem spravedlnosti
- do registru budou zapisováni znalci (fyzické i právnické osoby) a znalecké ústavy
- zápis do Centrálního registru bude konstitutivní povahy
- zapsání do registru budou ti, kteří splní kvalifikační předpoklady a ostatní podmínky stanovené zákonem

2) Podmínky pro zápis do Centrálního registru znalců a znaleckých ústavů

- nastavení jednotných podmínek pro všechny uchazeče o zápis
- oprávnění vykonávat činnost znalce bude uděleno na základě splnění kvalifikačních předpokladů a ostatních podmínek stanovených zákonem včetně složení vstupní zkoušky
- stanovení právního nároku na zapsání do Centrálního registru po splnění podmínek stanovených zákonem

Podmínkou pro zápis do Centrálního registru znalců a znaleckých ústavu je:

- plná způsobilost k právním úkonům
- bezúhonnost
- pojištění pro případ odpovědnosti za škodu
- splnění kvalifikačních předpokladů stanovených pro daný obor, odvětví a specializaci
- složení vstupní zkoušky

3) Zkouška

- zkouška se bude skládat prostřednictvím webové aplikace Ministerstva spravedlnosti přístupné prostřednictvím internetu

- ten, kdo při vstupní zkoušce neuspěje, může do 30 dnů požádat ministerstvo o její opakování
- obsahovou náplň vstupní zkoušky a další náležitosti stanoví vyhláška

4) Registr znaleckých posudků

- nahradí znalecké deníky vedené v písemné podobě - elektronizace justice
- usnadnění kontroly deníků Ministerstvu spravedlnosti
- zápisy do registru budou provádět znalci a znalecké ústavy

5) Povinné pojištění a vzdělávání

- znalec musí být pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu
- znalec je povinen se soustavně vzdělávat v oboru, pro který byl zapsán a prohlubovat své odborné znalosti pro řádný výkon znalecké činnosti

6) Dohled, pozastavení a zánik výkonu činnosti znalce

- centralizace na Ministerstvo spravedlnosti
- pozastavení činnosti:
 - a) na vlastní žádost znalce
- *pozastavení činnosti je možné maximálně na dobu 4 let*
 - b) je-li zahájeno trestní stíhání znalce
 - c) je-li zahájeno řízení o způsobilosti k právním úkonům
- vyškrtnutí z Centrálního registru:
 - a) na vlastní žádost znalce
 - b) přestane-li splňovat podmínky požadované pro zápis do Centrálního registru znalců a znaleckých ústavů
 - c) pokud byl pravomocně odsouzen za trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem znalecké činnosti
 - d) nemůže-li vykonávat dlouhodobě svoji činnost nebo ji nemůže vykonávat řádně a nemá pozastavený výkon činnosti,
 - e) pokud byla znalci uložena sankce vyškrtnutí z Centrálního registru

7) **Přechodná ustanovení**

- zajištění kontinuity znalecké činnosti
- znalci zapsaní do seznamu znalců podle stávajících předpisů se považují za znalce zapsané do Centrálního registru podle tohoto právního předpisu
- nespĺňuje-li znalec nebo znalecký ústav ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona podmínky pro zápis do Centrálního registru znalců a znaleckých ústavů tímto zákonem stanovené, je povinen doložit splnění těchto podmínek do pěti let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona